

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszlón, Rákóczy-ut.
I. tized 289. szám alatt, ahová
a lapra vonatkozó összes levelek
és közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egy negyedévre
2 pengő 50 fillér. Vidéki elő-
fizetőknek 3 pengő. Lapzárta
szombaton délelőtti 9 órakor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:
BOR JÁNOS.

A mezőgazdasági termények árzuhanása.

Irta: **Wachtler István** országgyűlési képviselő.

Hallatlan és a rendes körülmények között megmagyarázhatatlan dolog, ami manapság a világgazdaságon végbemegy. Ez a hallatlan valami a mezőgazdasági főtermények: a gabona áralakulása.

Oly mélyre zuhant le a gabona piaci ára, hogy a termelő-gazda kezéből kidobja az ekét. Ez pedig nagy baj. A mai gabonaárak mellett a gazda már termelni nem tud s ha mégis termel, ezt csakis abban a reményben teszi, hogy kell, hogy megvátozzanak ezek a lehetetlen piaci aránytalanságok.

A sok jó tulajdonság mellett egyik legszebb erénye a magyar gazdának, hogy erősen és kitartóan tud bizni. Reménykedni. A legsúlyosabb válságban sem mond le a magyar gazda a szebb jövő lehetőségéről, ez a reménykedés tartatja vele oly erősen a kérges kezében az ekét, kapát, sarlót, kaszát; ez dolgoztat vele oly szorgalmasan, ha mindjárt ráfizetéssel is záródik a munka eredménye.

De mi lesz akkor, ha majd a végtelen soru csalódások miatt reményt veszve és elkedvetlenül a magyar gazda kidobja kezéből a munka eszközeit?

E következményre gondolni is féltelmes.

Érthetetlen és nem eléggé kárhözatalandó világgazdasági jelenség, hogy a termelő-gazda a mezőgazdasági termények piaci áralakulásánál figyelembe nem jön, szava e téren a befolyását nem érvényesítheti, e művelésnél a gazda mint eladó teljesen kikapcsolódik a számításból.

Nem a legnagyobb igazságtalanság ez? Minden más a piacra kerülő cikknél az eladó is érvényesítheti igényeit, csak egyedül a mezőgazda van védtelenül és mondhatjuk kegyetlenül a piac hatásmasainak kiszolgáltatva.

Nem megdöbbenés ez? A nagy világgazdaságon esztelenül — csak zsebzsonra — csuf játékot űzni a mezőgazdasági terményekkel, ama terményekkel, amelyeknek előállítására a világon a legnehezebb és a legfárasztóbb? Lenyomják hihetetlen mélyig ama termények árát, amelyekbe a szorgalmas mezőgazda vére, izzadsága beleöntött.

Micsoda tervszerűtlenség és nevezhetjük esztelenségnek, hogy a világgazdaságon az árak alakulásával éppen és talán egyedül azt a társadalmi osztályt sújtják oly érzékenyen, amelynek munkája valamennyiünk megélhetésének legfőbb forrása.

Fucsa tény, hogy a világgazdaságon minden árucikk védelmei talál, az árak kedvező alakulása érdekében az érdekeltek tömörülnek, társulnak, kartelleznek, egyedül a mezőgazdasági főtermények: a gabonaneműek dobatnak árván, minden támogatás nélkül a piacra. Így ott az értékesítésükkel azt csinálják, amit akarnak.

Megfejtetlen rejtély, hogy a világon nem találkozik erő, erőhatalom avagy erő tényező, amely e közgazdaságilag veszedelmes játéknak egyszersmindenkorra véget vetne.

Megmagyarázhatatlan és bizony véres könnyelműség, hogy a mezőgazdán kívül minden más tényező a mezőgazdasági termények árának lenyomására, lezuhantatására törekszik.

Kérem, ez a vétek nem fogja-e magát idővel keserűen megbosszulni a valamenynyünknek bekövetkező nyomorúságán?

A föld terményeivel sokak részéről folytatandó ez a vigjáték vajjon nem fog-e az emberiség szomorú tragédiájává fejlődni?

Rettegtek e tragédiától, azért küzdök a vigjáték ellen!

En állítom és hiszem, hogy a világon valahol van egy titkos szövetkezet, amely már behálózta az egész világot, hatalmába kerítette az összes világgazdasági és az élethatalmat. És ez a láthatatlan szövetkezet mesterségesen, bizonyos célatossággal lenyomja a gabonaárakat. Ez a célatosság pedig abban rejlik, hogy a világ leghatalmasabb társadalmi osztályának elégedetlenségét a legmagasabb fokra emelje és ezáltal veszélyeztesse, esetleg felborítsa a mai állami és társadalmi rendet.

Sejtem és hiszem, hogy a mai nagy gabonaárzuhanásnak ez a politikai háttere.

Az államok fogjanak össze — amíg nem késő — e kérdés orvoslására.

A cserépkályha olcsó fűtőtest,

keves fűtőanyaggal tartós, sok és kellemes meleget ad.

Cserépkályhák nagy választékban

vannak raktáron minden szín és nagyságban, ugyszintén porcellán takaréktűzhelyek.

Elvállalom cserépkályhák átrakását és tisztítását jutányos áron helyben és vidéken.

KRISCH KÁROLY kályhámester, Debrecen, Ferenc József-ut (volt Piac-u.) 89. Telefon: 12-18.

A sétatüntetés.

A véres hétfő árnyéka még ott borong a magyar életben. Ezt az árnyékot szét kell oszlatni; az ország hitele, a társadalom nyugalma, az élet biztonsága ellen elkövetett politikai „séta” felelősségét meg kell állapítani. A rendőri hatóságok óvó szava ellenére megrendezett tüntetés következményeiért felelni kell itt nem lehet eloldalogni a szereplés színteréről, nem lehet falhoz lapulva üres politikai frázisok hangoztatásával rémségek fölötti napirendre térni.

A szociáldemokrata pártvezetőség „csak azért is sétát” rendezett. Azt hirdették, hogy erre szükség van, a munkanélküliség megoldása érdekében. Hány embernek szedett munkát hétfőn a pártvezetőség, hány családfenntartó munkanélkülnek jutott több boldogság, több életöröm, több kenyér? Egynek sem. Csak egy helyet szerzett a temetőben egy halottnak, néhány száz embernek biztosított helyet a kórházi ágyon és a fogház celláiban. Ez az eredmény. Vagy ura a pártvezetőség a tömegeknek, vagy nem. Ha igen, akkor bebizonyította, hogy nem akarta a rendet, amelyre hivatkozott; ha nem, akkor bebizonyította, hogy kicsuszott kezéből a gyeplőt, tehát elmulasztotta a köteles előrelátást s nem vezetheti többé azt a tömeget, amelyet az utcára uszított. Ezért felelni kell. A fővárosban buzgólkodó elvtársak tudomásul vehetik, hogy a magyar vidék követeli a felelősség megállapítását s annak következményeit, mert nem akarja és nem engedheti újra az ország nyakára zudítani a ragyogó, a magyar, a dolgozó főváros mögött lesben álló „bűnös Budapestet.”

Ne jöjjen senki nagy gyermekeknek szóló jelszavakkal, amilyeneket Garami elvtárs is megkockáztatott. Ne beszéljen arról, hogy „most újra politikai tényezőkké váltak a 11 év óta háttérbe szorított tömegek.” Mert ezt a „politikai tényezőt” nem ismerjük el, a magyar sors tényezőjének s a rombolást politikának sohasem fogadjuk el.

A „sétából” elég volt a fővárosnak s a vidéknek is, amely örökig egy tragikusult feltámadó emlékeinek hatása alatt állott. A materialista szociáldemokrácia elmélete szerint mindent igazol a siker. A hétfői véres nap nem igazolta, hanem megcsufolta a sétatüntetést. Falhoz állította a munkásokat, beszennyezte a győtrődő magyarság napjait, rontotta a nemzet külföldi hitelét és egyetlen falat kenyérrel sem tette boldogabbá a gazdasági krízisben vergődő munkanélküliek életét.

A munkásságnak okulnia kell a véres hétfő tanulságaiból. Kenyér nem romboló sétatűntetés s a levitelt demagógia kétségbeesett kapkodásából, hanem a rend, a fegyelem a nemzeti öntudat, a komoly célratörés ereje.

Ha **DEBRECENBE** utazik, keresse fel

Halász Nándor ékszerész üzletét

a Debreceni Első Takarékpénztár palotájában

ahol legolcsóbban vásárolhat mindennemű arany és ezüst ékszereket!

Frissítő
SARG
KALODONT

nyeből válik. A magyar társadalom pedig okulhat: mennyi hitelt adhat a „szabadságjogok” jelszavaival operáló politikának. Akik ennyire nem tudnak élni saját szabadságukkal sem, azok a nemzet egyetemes jogaival csak visszaélni tudnak.

„El az utcáról a politikával”. A hétfői napnak legyen meg legalább az az egyetlen haszna, hogy rádöbben a magyar társadalom az élet mélységeire, a robbanó aknákra, amelyek fölött sokan gondtalansággal, vagy könnyelmű jelszavak tűzcsóváival járnak.

A béke barátai.

Poincaré, a francia köztársaság elnöke, egyik legutóbbi nyilatkozatában felhívta a béke barátait, hogy tartsanak össze és ne engedjék meg a békerevizió kérdésének napirendre tűzését, mert szerinte ez könnyen háborúra vezetne. Hasonlóképpen nyilatkozott Herriot volt francia miniszterelnök is, aki egyszerűen kijelentette, hogy a jelenlegi körülmények között a békerevizió követelése casus belli jelent.

Sohasem gondolhatunk arra, hogy a francia külpolitika jelenlegi alapjául szolgáló békekötések elleni mozgalom éppen a francia külpolitika hivatalos irányítói közül kerüljön ki, sőt inkább eredeti gondolatáikhoz való makacs ragaszkodás volt ezek részéről várható és így annál meglepőbbben hat, hogy éppen Poincaré és Herriot adják fel elsőként a békeszerződés területi rendelkezéseinek sokkal messzebbmenő fontosságú népszövetségi alapelveit, melyen az egész páriszkörnyéki békemű és ezzel szoros összefüggésben a biztonsági kérdés nyugszik.

A népszövetségi alapokmány rendelkezései szerint, ha valamely fennálló rendelkezés igazságtalansága kiténik és ha annak további fentartása veszélyeztetné a békét, akkor a Népszövetség feladata az igazságtalan rendelkezések újabb szabályozása.

A béke barátai tehát a békereviziót semmiesetre sem tarthatják háborúra vezető oknak, hanem éppen ellenkezőleg ez a béke további fennmaradásának egyik leghatható sabb és legcélravezetőbb eszköze, ennek segítségével érhető el legközvetlenebbül a biztonság fentartása.

Csak a félénk emberek idegeire számít hat az, aki a békeszerződés revíziójának ügyéről azt meri állítani, hogy az casus belli lehet. Az, aki a Népszövetségben biztosított jogokra és alapelvekre hivatkozik és bizonyítani tudja a nyilvánvaló igazságtalanságot, az nem köveheti el jogtalanságot ezzel. Ezt éppen úgy tudja Poincaré is, mint Herriot. De még azt is tudhatják mind a ketten, hogy az államok biztonsága csak a területi helyzet egyensúlyban tartásának elve alapján valószínűsíthető meg és enélkül minden törekvés csak szürke elmélet marad az élet realitásaival szemben.

A béke barátai tehát nem azok, akik a páriszkörnyéki békeszerződés idejüket mult szó szerinti rendelkezéseikhez vakon ragaszkodnak és irtózással fordulnak el a

békeszerződések igazságtalan rendelkezéseinek megváltoztatásától, hanem azok, akik a béke elvéhez ragaszkodva elutasítják maguktól a háború gondolatát, békés megoldás alapján keresik a fennálló igazságtalanságok megszüntetésének és a népek közötti ellentétek kiegyenlítésének módját.

Már a világháború kezdete előtt is voltak a békének igaz barátai és vannak most is. Akkor is lehetetlennek tartották ezek a háborús eszközök alkalmazását. Voltak azonban olyan törekvések is, melyek ragaszkodtak a háborús leszámolás elvéhez és ezek végső eredményképpen addig feszítették a húr, amíg az elpattant, akarva nem akarva egymás ellen zúdult a népek áradata. Ugyan ki gondolna most is háborúra, mikor a népek egy része állig fegyverben őrzi a népek másik csoportját, mely békés uton törekszik a vele történt igazságtalanságokról meggyőzni a többé-kevésbé közömbösen viselkedő népeket. A fegyverben álló népek most a béke nevében háborús jelszavakat kiáltoznak, mintha erőszakossággal és hangjukkal legyőzhetnék az igazság erejét.

A békét és a béke revízióját akarni kell és milliók erre irányuló törekvését egyetlen meder sodrába kell terelnünk és akkor a természeti erők súlyával gördülve előre minden ellenállást ledönti majd maga előtt. A nagy kérdés azonban csakis az, hogy ez a nagy erőfeszítés valóban a békerevizió érdekében indulhat-e meg, vagy a napi politika más, alantas kicsiny jelentőségű céljainak szolgálatába szegődik. Ha a nemzet, erejének tudatában mind n átfogó, a multat, jelent és jövőt egyaránt szolgáló nagy eszmék megvalósításához fog, akkor célját egyik napról a másikra megközelítheti, ha azonban sikerül megbontani a nemzeti törekvések egységét és politikai, valamint gazdasági pillanatnyi előnyök kivívására fordítják a mindent átütő erejű nagy nemzeti mozgalmakat, akkor már előre elveszett a remény arra, hogy a revízió már előttünk csillogó partjait idejekorán elérhessük.

Gyakorlati gada legyen a Mezőgazdasági Kamara igazgatója.

A Debreceni Mezőgazdasági Bizottság ez év augusztus 31-én tartott ülésében foglalkoztak a dr. Rác Lajos mezőgazdasági kamarai igazgató elhunytával megüresedő kamarai igazgatói állás betöltésével egyhangu határozattal kimondta, hogy mivel a mezőgazdasági kamarák szervezete alulról, a mezőgazdasági bizottságokon van felépítve, ilyenformán nem közömbös egyetlen mezőgazdasági bizottságra sem, de különösen nem közömbös a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara székhelyén levő Debreceni Mezőgazdasági Bizottságra a Kamara jövőbeli igazgatójának személye. Mindezzel a kérdésről szorosán össze nem függő szempontok (pártpolitikát, atyafiságos érzést stb.) szigorúan félre kell tenni és csak annak és csak olyan szempontoknak szabad a választásnál érvényesülni, amelyek eredményezik azt, hogy olyan személy kerüljön e rendkívül fontos pozícióba, akinek eddigi működése azt mutatja, hogy meg vannak benne mind azon képességek, amelyeket a Tiszántúli mezőgazdasági érdeke megkíván.

Bár a Mezőgazdasági Kamara eddigi munkássága nagy igyekezetéről, széles munkaköre kiterjedéséről, nagy szervezőképességéről tett tanubizonyosságot, mégis sokszor a gazdaközönség nem látta elég közeljárónak a gyakorlati életéhez s tulajdonította annak, hogy a kamara ügyeit intéző tisztviselői karban igazi gyakorlati emberek nem igen voltak. Ennek folytán a jövőendő igazgatónál tökéletes rátermetiséget, elméleti tudás mellett a lehető legnagyobb fokú gyakorlati működést kell keresni, olyan embert kell

választani, aki a munkásság és cselédség ügyét szociális megértéssel kezelje, aki a kisgazda megpróbáltatásait, a nagyobb gazdálkodó nehézségeit a jelenlegi súlyos mezőgazdasági nyomorúság minden fájó sebéhez közvetlenül érzi. Ugyanezért ne legyen a Kamara igazgatója bürokratikus adminisztráló, aktagyártó, iktatószámgyűjtő, hanem a mezőgazdasági élet minden irányának, minden megnyilvánulásának hűséges sáfárja, ápolója, fejlesztője, gondozója és olyan tényező, ki kezét mindig a mezőgazdaság útjában tartja. A Mezőgazdasági Bizottság személy mellett ezen határozatában nem kíván állást foglalni, azonban utasítja elnököt, hogy a Mezőgazdasági Bizottság ezen elvi álláspontját a lehető legszélesebb körben terjessze el és minden a Kamara igazgatói választásán résztvevő kamarai tagnak küldje meg.

H I R E K.

— A református templomban ma fél 9 órakor, délelőtt Demjén Ferenc lelkész, a délelőtti fél 11 órai gyermekisteniszteleten Kovács Lajos vallásitanító-lelkész predikál. Délután Kovács Lajos vallásitanító-lelkész végzi az isteniszteletet.

— Gróf Bethlen István kormányelnök genfi tartózkodását tíz-tizennégy napra tervezi. A népszövetségi tanács több Magyarországot érintő kérdést is tárgyalni fog.

— Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága szept. 9-én, déle 9 órakor dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklete alatt tartja rendes havi ülését.

— Hajdúvármegye kisgyűlése szept. 9-én, délelőtti 11 órakor Debrecenben ülést tart. A kisgyűlés tárgyai között Hajduszoboszlót érintő ügyek: a 70 000 dolláros hosszulejáratu kölcsön, a Galgóc-soron furandó árterzi kut, a Magyar Aszfalt r. t.-gal kötött vállalati szerződés, a vagyontalanul elhaltak s a város által eltemetteknek kántori stóljája, Kerezsi Péter és társai volt rendőrök nyugdíj ügye, T. Szabó József hivataliszolga hadipótléka.

— A református iskolaszék szept. 6-án Béteky Lajos lelkész elnöklete alatt ülést tartott. Iskolaszéki elnök ama jelentéséről, hogy az elemi népiskola felsőbb osztályaiban a létszám erősen megnövekedett, iskolaszék tudomásul vette, kisebbségességű osztályokat összevont, nagyobb létszámú kétféle vett s a tantervet ennek megfelelően osztotta be. Aggodalommal vette tudomásul, hogy a református tanítói állások helyi javadalma 50%-ról 60%-ra emelkedett s a tanítói fizetésekhez való hozzájárulás évi 4704 pengő több kiadást tesz ki, holott a szorzószám heyesbitése címén nemrégiben 2520 P évi többletet kellett fedezni Iskolaszék presbitériumhoz javaslatot terjeszt, hogy mivel jövőre 70%-os, 1932-ben 80%-os lesz a helyi hozzájárulás, az egyház bevételei pedig a földhasznóbérek csökkenése s a terményárak folytonos esése miatt rohamosan hanyatlának, írjon fel az egyházmegyéhez, hogy az iskolai terhek aránytalan növekedése lehetlenné teszi az iskolák további fentartását s abba a kínos helyzetbe hozza a fentartó egyházakat, hogy azokat át kell adni a városnak, illetve államnak, ez okból a fennálló bajok orvoslásáról gondoskodjék. Félnapos tanítási rendszert az iskolaszék október-április hónapokra mondotta ki, a husvétit szünetig bezárólag. A Szabó Gyula-féle iskola egyik tantermet a gazdasági népiskola részére iskolaszék újból átadni javasolja. Brokés Győző állami gyermekmenhelyi igazgató-főorvos köszönet sorait a nyár folyamán a ref. iskolában elhelyezett beteg gyermekek elhelyezéséért s ama bejelentését, hogy a jövő nyáron ismét igénybe veszik e szívességét, iskolaszék tudomásul vette.

— Rásó közepén megkezdte a panasznapot. Józsa közsegeken.

— Dr. államtitkár Tisztestülete a közsegmeg. A diszpozitében ma nyuljárnak.

— Dr. Márszept. 10-én érkeztorvos.

— Elhunyt József hajduszoboszlói járási állatorvos meghalt. Elhunyt je-entést vettük: gal tudatja, hogy József m. kir. hosszas szenvedés 2-ikán, délután szentségek ájtatos 54-ik, boldog meghalt és visszaz Páldaszerű kötele életének hivatását hősiiesen, Krisztusá mindhalálig, várja Temetése folyó a Szilfák-alja 554. kath. egyház szert. Az engesztelő 5-ikén, reggel fél boszló, 1930. szept. Szalay Józsefné K. gult temetése általa Beszterlés után tartott felette meg több beszterlés tésén a püspökládán tisztiakara is megjele

— A „MOVE” football-csapata ma barátságos football-ceni kereskedők dalba a kabai sporttéren.

„K... mezőgazd... gy... Éberhad... vére... ulmi el... „Vaddisznó... gyü el... Weisz... red... vas- és fémmű... vartm... M. kir. Áll... Gépg... képvite... az össze... me... gazdasági... nagygé... ról, vagy... szállítva... gyári ár... vező fize... fe... telek me... olcsóbb... beszer...

Váltókölcsönöket és hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket legelőnyösebben bonyolít le a Gazdasági Bank Részvénytárs. Hajduszoboszlón.

VÉGN... Hajduszoboszló...

Ingyen vizum és féláru utazás FÉLIX FÜRDŐ-be!

Reuma, csuz, ischiás, köszvény, ízületi bántalmak, női bántalmak stb. ellen csodás hatású radiumos, kenes nőfürdők.

Szeptember 1-től 25 százalék kedvezmény. Penziórendszer. Szoba, elsődrendű ételmezés, fürdő, napi 5-80 P-től kezdve. 4 fogásos menüebéd 1 P 70 f.

Ingyen vizumot kérjen a román királyi konzulátuson.

A román határállomáson közvetlen a Félix-fürdőbe kérjen jegyet!

Hajdumegyei Molnárszövetség legközelebbi debreceni intéző bizottsági ülése a malmokat ért súlyos sérelmeket tárgyalta s elhatározta, hogy a sérelmek orvoslása ellen panaszt ad be a kir. közigazgatási bírósághoz.

A nagyhídi vásárt a Hortobágyon szeptember 18-án tartják meg. Jóságokban nagy felhajtás várható. A vásár iránti érdeklődés mutatkozik.

Dr. Simon József városi orvost szabadságideje alatt dr. Márton László, a Stefánia-fiók helyi vezető orvosa helyettesíti.

A Pusztangyalházi Közbirtokosság szeptember 1-én Borbély Gábor elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a közbirtokosság tagjai határozatképes létszámmal vettek részt. Közbirtokossági tanács javaslata a rendkívüli közgyűlés egyhangú határozattal kimondotta, hogy a vagyonváltás terovásának fedezetére a birtokosoktól 15 évi időre áveszik legelői terményeik használati jogát a közbirtokossági tanács rendelkezésére értékesítés céljából s a vagyonváltás összegét arányosan megosztva a közbirtokossági tanács a kihajtható jóságokra fogja majd a jövő évtől kivetni. A határozat közmegegyezéssel keltett.

Magyar baromfi ujság címen jelenik meg Mohácson, Keimrah Zsigmond lapszerkesztő, a hírlapíró gárda régi munkásságának szerkesztésében egy értékes baromfi szaklap mely felöleli a baromfi, nyul és galambtenyésztés minden ágát. Felhívjuk olvasóink figyelmét erre a vidéki értékes munkára, melynek munkatársai között az ország legkiválóbb szakértői és szakírói vannak. Így dr. Kukuljevič és Windisch Richard gazd. akad. tanárok, Lovag Holczinger József Ócsa, dr. Csapó László vár. tanácsnok Debrecen, Szécsényi István postafőnök, Predmerszky Dezső szerkesztő és Gergely Béla tanító stb. A lap előfizetési ára évi 6 P, megjelenik havonta egyszer. Kiadóhivatal: Mohács, Kossuth Lajos-utca 1 sz.

Az iskolai beiratkozások befejeződtek, a tanítás az összes tanintézetekben megkezdődött. A ref. belterületi elemi népiskolákba 1714, a róm. kath. népiskolákba 171, az izr. elemibe 47 növendék iratkozott be. A tanyai iskolák népessége, va amint az állami polgári fiú- és leányiskolai létszám a múlt évinek felel meg.

Dr. Danér Béla budapesti ügyvéd, a hajdusoboszlói választókerület volt nemzetgyűlési képviselőjét állítólag halálos bal-eseti érte. Ugyanis rádió híradás szerint halálos autószerencsésétség áldozata lett. Az autó benzintartálya felrobbant s a rajta ülők valamennyien e pusztultak. Közelebbi részletek és a hír megerősítése még hiányzik.

Pedagógiai szemináriumot tart a királyi tanfelügyelőség szept. 29-én Hajdusoboszlón. Kabán Debrecenben, Ha-dubó szörményben, Hajdunánáson, Hajdúhadházon és Tiszacsegén.

A cári Oroszország tragédiáját, a bekeben Szentpétervár fényes orosz katonatiszti és a torradalmak által üdözöttetésnek, neküldözésnek kiűt és hontalanná vált cári hadsereg főparancsnok életét örökíti meg a Turul-mozgóban ma, vasárnap, este 7 és 9 órai kezdettel bemutatásra kerülő kiűtő 9 felvonásos dráma. A hontalanná vált vezér egy filmváltatónál nyer szerződést és a szerepkörébe annyira beilleszkedik, hogy a telvevő gép előtt, mint egy hős, úgy hal meg. E hatalmas nimalkóias címe: „A hontalann hős”. Főszerep.ője a legnagyobb jellemzős: Emil Jannings.

A magyar vidék kérdései. Bertalona szerkesztésében megjelent a „Magyar Asszony” szeptemberi száma, mely állandó lendületes fejlődéséről tanuskodik. Az egyetlen lap, amely a magyar vidék kérdéseit ismerteti eleven és érdekes cikkeiben, Debrecen, Sümeg, Szerencs elvezetés leírásai a ténykép eleveneségei hat. Az ocean repülőőrök érdekes útonban számol be, dr. Pataky Maria a magyar nótá kincstől ír, a mindvégig változatos eleven szám az egész külföldi és megszállott terület magyarság postáját közvetlen, kézimunka, iparművészeti és hazipar rovata megerdemli minden magyar asszony érdeklődését. Egy szám ára: 50 fillér, kapható a vasúti elutasító bodekban (Előfizetni: Budapest, VII. ker. Rózsa-utca 23. szám. Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségénél lehet).

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz használatát mellett állapotuk enyhüléséért értenek el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfi hosszú meggyógyítás alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sörbajoknál és prostatabetegségeknek is ajánlják. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Vezető biztosító intézeteink közül a Magyar-Hollandi Biztosító R. T. teite most közzé az 1929 évre vonatkozó zárszámadásait. E zárszámadásokból megállapítható, hogy az az örvendős fejlődés, melyet a Magyar-Hollandi Biztosító R. T. évről-évre mutat, az 1929 évben is folytatódott. A kockázatok óvatos megválogatása folytán a kárarányok is kedvezően alakultak. Az a céltudatos munka tehát, melyet a Magyar-Hollandi Biztosító R. T. közismert vezetősége évről-évre szívósan folytat, az 1929 évben is eredménnyel járt és a társaság változatlanul megtartotta azon előkelő helyét, melyet úgy tőkeerejénél, mint tekintélyénél fogva is a legelső biztosító intézetek között már korábban elfoglalt.

Kiadó üzlet és lakás. Egy szoba és lakás, továbbá egy üzlethelyiség közvetlen a piac közelében kiadó. Érkezni lehet: Horog János tulajdonossal, Horhy Miklós-ut 1. sz.

Hirdetők figyelmébe! Hirdetéseket Körner Béla Örökösai könyvnyomdájában Kovács Kálmán nyomdai üzletvezető is felvesz tarifája szerint.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Csizsár József és B Nagy Juliánna, Csombordi Imre és Molnár Erzsébet. Házasság kihirdetés: Kozma Gábor és Csonka Iona, Biró Antal és Katona Juliánna. Halálozások: Biró Erzsébet 65 éves, öz. Jeges Sámuelné G. Kovács Juliánna 70 éves, Veréb Erzsébet 9 éves, Szalay József 54 éves, V. Magyar Zsófia 36 éves. Születeit: 4 fiu és 1 leány.

Egy iskolás gyermek halála. Veréb Erzsébet, a ref. leányiskola IV oszt. tanulója, Veréb József m. kir. államrendőrségi főörzsdormester gyermeke 9 éves korában hirtelen meghalt. Temetése szept. 4-én ment végbe kis tanulóársainak őszinte részvétele mellett.

Hajdúhadházon trachoma járvány lépett fel. A trachoma a túlszofolt bocher- és chederisko'ákban kezdődött. Ezeket alispáni rendelkezésre be is zárták.

Pék-tanulónak egy jó családból való fiu az I. tized 236. sz. péküzletbe felvétetik.

Eladó házasudvar. A Nádudvari-ut 269. szám alatti Szilágyi-féle házasudvar örökáron eladó. Érkezni lehet: Kovács József tulajdonossal, a helyszínen.

Két üzlethelyiség a Körner-féle piaci házban, melyekhez kívánságra külön utcai bejárat készítettik, kiadó. Érkezhetni a Gazdasági Banknál.

Hirdessen a Független Hajduságban

Az ideai rádió piac szenzációja
a 3 + 1 csöves hálózati váltóáramu
STANDARD 3a
13 pengős havi részletekben kapható mindenütt.

— Katona dr. jogi szemináriuma jogi alapvizgára, szigorlatra előkészít. Felvilágosítás ingyen. Kitűnő jegyzetek. Szeged, Somogyi-utca 22. Telefon 5-74 Budapest, Ráday-utca 41. Telefon 871-04.

— Polgári és elemi iskolai fiúk és leányok valláskülönbség nélkül havi 70 P díj mellett felvételnél a gyönyörű hegyvidéken fekvő szentendrei ref. polgári iskolai internátusokba. Kitűnő nevelés. Elsőrangú ellátás. Hygienikus elhelyezés. Prospektust küld az igazgatóság.

— Az Uj Barázda nagy pályázatának jutalmazottjai. Az egész országban nagy érdeklődést váltott ki a gazdaközönség körében az Uj Barázda szerkesztőségének tíz országos fontosságú kérdésből álló pályázata, amelyet az év tavaszán tett közzé. Ez a pályázat hozzásegítette a gazdaközönséget ahhoz, hogy országos fontosságú kérdésekben személyesen és közvetlenül nyilváníthassa a maga egyéni véleményét. A pályázatnak ezt az értékes lehetőségét a gazdák fel is ismerték, amennyiben ezrelék küldték be pályázataikat az Uj Barázda szerkesztőségéhez. A legjobb pályázatok jutalmazására az Uj Barázda csaknem négyszáz jutalmat tűzött ki a legjobb pályázók nevére, valamint a jutalmak odaítélését augusztus 17-iki számában közzölte. Értésülésünk szerint az Uj Barázda a közeljövőben ismét fontos pályázatot ír ki, hogy a vidéki közönség kívánságai és véleménye a továbbiakban is kifejezésre juthasson. E pályázaton ismét értékes jutalmakat tűz ki az Uj Barázda. Most van a legalkalmasabb ideje az Uj Barázda-ra való előfizetésnek. Minden gazdának érdeke, hogy a budapesti napilapok közül az Uj Barázdat megrendelje. Levelezőlap kérésre az Uj Barázda kiadóhivatala (Budapest, VIII., József-körút 5.) szívesen és teljesen ingyen küld mutatványszámot. A vármegyénk területén lévő jutalmazottak névsorát az alábbiakban közöljük: ifj. Szilágyi József (Kaba) egyke-rektű amerikai kézikapa, Varga Lajos (Debrecen) egy utazó bőrönd, Kemecsei Sándor (Hajdútelep) 1/2 kg. Üstökös bőrtisztító, Szabó László (Püspökkladány) 1/2 kg. Üstökös bőrtisztító, Silligla József (Földes) Kühne-féle AP. 5 jegyű eke, Borbély Gábor (Hajdusoboszló) 1 csomag Porzol, Botos Péter (Hajduböszörmény) 1 csomag Porzol.

— A világ legolcsóbb képeslapja. Lapársunk Tolnai Világlapja, amely hatszáz embert foglalkoztat fizetésben, olyan fundamentális változást eszközölt, amely példátlan a lapkiadás történetében. Ezt a változást nem értenék meg, ha nem Tolnai Világlapjával állnánk szemben, hiszen ettől népszerű képeslapiól több mint három évtizeden keresztül megszoktuk a meglepetéseket, megszoktuk azt, hogy a jóból a legjobbat és árban a legolcsóbbat adta. Harminc esztendőn keresztül több mint félmillió ember tartozott Tolnai Világlapja táborába, de az olvasók egyrésze a kegyetlenül mostoha viszonyok miatt elmaradt. Ezeket az olvasókat akarja most Tolnai Világlapja visszahódítani, amikor a szeptember 3-iki számtól kezdve a lap árát 60 fillérről 24 fillérré leszállította. Ezzel szemben a lap terjedelme és tartalma semmit sem változott, sőt még jobb és ezennel két folytatásos regényt is közöl az eddigi külön bekötött regény-melléklet helyett. Nincs Európában, vagy Amerikában Tolnai Világlapjánál olcsóbb lap, mert 24 fillérért szinte lehetetlen 64 oldalas képeslapot adni. Tolnai Világlapja azonban a lehetetlent is megkísérelte és ez sikerült is neki.

— A legjobb barátjánál is hivebb barát a könyv. Örömet ad, szórakoztat, tanít és mindig új. Havi egy pengőért 20 új barátot szerez az UJSÁG. Köcsönkönyvtára, melynek 100.000 kötetes, öt nyelvű, minden újdonságot azonnal beállító anyagában. Ön és családjának minden egyes tagja megtalálja azt, amire a hosszú őszi és téli estéken szüksége lesz. Egyszerre 5-10 művet küldünk! Kérjen ismertetést az UJSÁG könyvtárától, Budapest, Erzsébet-körút 43.

Hirdessen a Független Hajduságban

Figyelem!

Itt az alkalom olcsón szépet és jót vásárolni.

Készpénz fizetés ellenében

Legújabb divat mintás bársonyok	2 P 98 f	Krep de schin egész nehéz,	6 P 28 "
Elsőrendű divat fanelek	1 " 88 "	minden szín	6 P 28 "
Beszövedt Tweed kelme ruhákra	2 " 58 "	Krep Latix nehéz minőségben	9 " 28 "
Selyem matlasze	3 " 18 "	Krep Georgette I minőségben	6 " 98 "
Voálok gyönyörű mintákban	88 f. — 98 "	Nyers-selyem, összes színekben	4 " 98 "
Kasán, tiszta gyapju csepegi gyárt.	4 P 68 "	"Ramona" minden színben	3 " 98 "
"Tweed" tiszta gyapju dupla széles	6 " 28 "	Taftalin I egytől három méterig	2 " 98 "
Kabát kelme 150 széles	4 P 98 f. — 6 P 98 f. — 7 " 28 "	Taftalin I kis szövés hibával	1 " 98 "
"Neuman" szövés iskolai ruhára	3 " 58 "	Tiflisz egész finom minőségben	13 " 98 "
Foulard selyem egész nehéz	3 " 58 "	Krep maroguén tiszta selyem	14 " 98 "
Mouslin selyem Goldberger gyárt	5 " 28 "	Aisó lepedő vászon 140 széles	2 " 28 "
		Paplan lepedő vászon 180 széles	2 " 98 "
		Mosott sifon I. minőség	1 " 18 "

Szabott árak!

Készpénzfizetés!

Ezt a hirdetést tessék kivágni és elhozni!

BEKE ÁRUHAZ Debrecen, Szentanna-utca 2. sz.

Hajdusoboszlóiak találkozóhelye

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., Podmanitzky-utca 8.

Nyugati pályaudvar mellett. Telefonszámok (Interurbán): 202-43, 294-34. Sürgőncím: Hotelist.

Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda, minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyó víz, telefon, lift. A szállodában kávéház, cukrászda és odasz-terem. A kelen pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2 és 46 kocsikkal.

A Debreceni Egyetemi Tisza István-Internátus és Mensa Academica Felügyelő-Bizottságától.

440-1929-30. I. M. A. sz.

Hirdetmény.

A Debreceni Állami Leányinternátusba (Magoss György-tér 18) való felvételért szóló kérvények leckeönyv, illetve az egyetemre először iratkozó leányoknál az érettségi bizonyítvány hiteles másolatával és a szülők vagyoni és családi viszonyait feltüntető hatóságai bizonyítvánnyal felszerelve 1930. évi szeptember hó 15-éig nyújtandók be dr. Láng Nándor egyetemi tanár, internátus-bizottsági elnökhöz címezve, a Debreceni Egyetemi Quaesori Hivatalnál (Református Kollégium).

Lakás, fűtés, világítás és reggelért havonként 12 pengőt kell fizetni. Az épületben levő Mensa Academicán való ebéd és vacsoráért 28 pengő fizetendő.

A kultuszminiszter ur hajdumegyei jó előmenetelű tanító-gyermekek közül, kik Debrecenben az egyetemet, vagy valamelyik középiskola magasabb osztályát látogatják, 15-ének ingyenes lakást biztosított az egyetemi leányinternátusban, azok csak ebéd és vacsora fejében kötelesek havonként 28 P-t fizetni. Az ingyenes helyekre pályázó hajdumegyei tanító-gyermekek folyamodványukat ugyanoda címezve, ugyanott szeptember hó 15-ig adják be hasonló mellékletekkel felszerelten és hivatalosan igazolva, hogy hajdumegyei tanító gyermeke.

Debrecen, 1930 aug. 30.

Dr. Láng Nándor
egyetemi ny. r. tanár,
internátus bizottsági elnök.

A Gátoldalon a Békás-féle „Ujvilág” épülete 500 négyszögöl kertet; 4 szoba és melléképületből áll, szabadkézben, örökáron, jutányosan eladó. Esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezni lehet: Schwarcz Ignác tulajdonossal, H-szoboszlón.

Eladó házassudvar. Az Ádám-utca 431. számú házassudvar, mely áll: 2 új padlós szoba, 2 konyha, 2 kamara, pince, sütőház és mindenféle gazdasági épületekből, örökáron eladó. Értekezni lehet: VI. tized 114. szám alatt, Szilágyi Gyula tulajdonossal.

30 kat. hold I. rendű szántóföld az Aranysegeny örökáron, szabad kézből eladó. Értekezni lehet: Dr. Grósz József és Dr. Grósz Gyula ügyvédek irodájában.

Kiadó lakás. A VII. tized Kossuth-utca 135. szám alatt két padlós szoba, kövezt konyha és egyéb mellék-helyiségekből álló lakás azonnali beköltözésre is kiadó. Értekezni lehet: özv. Magyar Antalné tulajdonossal.

Eladó a Vasut-utca 46 házszám alatt 430 négyszögöles házassudvar (teljesleg pénzügyőri lakánnya), 4 szoba, konyha, spájz, pince, magtár és melléképület. Értekezni lehet: Borbély Samu tulajdonos urral.

Kiadó 2 szoba, konyha, spájzból álló lakás november elsejére VI. tized Madarász-utca 26. szám alatt.

A Körner-féle Vasut-utcai nagyobbik házában két rendbeli lakás azonnala bérbe kiadó. Értekezni lehet a Gazdasági Bank igazgatóságánál.

Eladó szántóföld. Az Aranysegenyben 4 katasztrális hold szántóföld eladó. Venni szándékozók özv. Korpos Jánosné tulajdonosi keressék fel IV. tized 247. szám alatt.

TURUL-MOZGÓ

Ma, vasárnap, szept. hó 7-én, délután 7 és este 9 órakor:

Hontalan hős

Dráma 9 felvonásban
Fősz. replők:
Emil Jannings,
Evelyn Brent és William Powel.
Risérő burleszk. Magyar Híradó.